

Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et Justitiæ, Sive Decisivi Discursus

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque omnibus in utroque Foro ...

Pars I. De judiciis & judicialibus. Hoc est de Sententia & re judicata, Executione, Attentatis, Judice, Notario, Advocatis, Procuratoribus, Expensis, & aliis ad materiam judiciorum. Pars II. Relatio Romanæ Curix forensis, ejusque Tribunalium, & Congregationum

**Luca, Giovanni Battista de
Coloniae Agrippinae, 1691**

Disc. XIII. De assecuratione Iudicii, & de cautionibus, ac de sequestro, aliisque provisionibus super assecuratione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74090](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74090)

Atque sicuti cum curatore, & tutore, seu procuratore, aliove administratore generali iudicium institui potest, ita non videtur quid prohibeat in patre, quem receptum esse esse majoris auctoritatis, quam sit tutor, vel curator, aliusque legitimus administrator.

Potissimè verò, ac certius, ubi de loci stylo, cum solo patre iudicia in bonis adventitiis filii institui, ac perfici soleant; Secus autem ubi stylus esset in oppositum, ideoque hunc esse quæstionis deciforem probabilis videtur; Adhuc tamen maturiori iudicio reservatur, cum magnorum Tribunalium maturas decisiones prævia quæstionis discussione non habeamus.

Regula item juris est, ut personarum pluralitas non supponatur, minusque suppositio, quæ utpote redolens delictum, non est præsumenda nisi probeatur, *dicto disc. 193. de fideicom.* Verum in praxi non de facili hæc generalitas reputatur sufficiens, nisi alia accedant proxima adminicula, ob nimium frequentem usum præsertim Italiæ, & Hispaniæ pluralitatis familiarum ejusdem cognominis, ac fortius personarum, eiusdem nominis, *dicto disc. 50. & 193. de fideicom.*

De asscuracione Iudicij, & de cautionibus, ac de sequestro, aliisque provisionibus super asscuracione.

S U M M A R I V M.

- 1 **C**autio de iudicio sisti, vel pro asscuracione iudicij in Curia non est in usu.
 - 2 A sequestro non est incipiendum, illudque est regulariter prohibitum, ideoque si opponatur, revocatur etiam cum manutentione possessoris.
 - 3 An, & quomodo appositio sequestri dicatur attentata.
 - 4 Datur manutentio etiam injustè spoliato factio iudicis.
 - 5 De eodem de quo num. 3.
 - 6 De sequestro in beneficalibus in vim Clementina.
 - 7 Possessio vacua est sequestranda.
 - 8 Item possessio attentata.
 - 9 Quid de possessione turbida, non autem clara.
 - 10 Principi quandoque conceditur ex causa sequestrare possessionem etiam claram.
 - 11 Quando dicatur possessio turbida.
 - 12 De limitatione regule de qua numer. 2. ut intret officium iudicis pro sequestro.
 - 13 Istud non est proprie verum sequestrum, & cautio est ejus medicina.
 - 14 Quomodo provderi soleat in locis montium, & censibus.
 - 15 Sequestrum provisionale non privat possessione, neque inducit vitium litigiosi quod declaratur.
 - 16 An sequestrum sit removendum pendente lite, vel debeat expectari finis.
 - 17 Contra sequestrarium competit via exequutiva.
 - 18 An munus sequestrarii sit voluntarium, vel necessarium.
 - 19 An illi debeatur salarium.
 - 20 An teneatur consicere librum rationum.
 - 21 Non allegatur suspectus.
 - 22 Eius deficientia, cuius damno cedat.
 - 23 De aliis ad materiam remissive.
 - 24 De cautione asscuracionis iudicij, an intelligatur de omnibus instantiis, vel illa tantum.
- Card. de Luca de iudicij & judicialibus.*

DISC. XIII.

CAutiones illas, ad quas jus commune colligentes respectivè obligat, pro asscuracione iudicij, tunc iudicio sisti, vel pro expensarum refectione, Romanæ Curie praxis non agnoscit, easque ab aula recessisse tenet; *Buratt. & add. decis. 398. num. 5. Coccin. decis. 504. num. 3. decis. 326. nu. 4. par. 2. rec. Quid autem sit de jure Capyc. Latr. consul. 73. ubi alii.* Excepto casu suspitionis fuge, de quo inter iudicia executiva, & summaria, particularis habetur inspectio infra.

Prout eadem Curia, inherendo utriusque juris civilis, & canonici prohibitioni, sequestrum regulariter damnat, atque ab eo incipiendum non esse firmiter tenet, aliquibus casibus exceptis de quibus infra; Ideoque in causis, quæ ad eam per appellationem devolvuntur, à locorum Ordinariis, aliisque Iudicibus de partibus, qui imitantur Tribunalia secularia, quæ id in usu habent, si sequestrum apponatur, ut præsertim in Regno Neapolitano frequenter contingit, illud passim revocatur, atque possessori, contra quem decretum fuerit, manutentio concedi solet, sive in aliis privilegiato processu revocationis attentatorum revocatur. *Gregor. & add. dec. 9. Dunoz. et. dec. 923. latè decis. 277. par. 10. rec.*

Quamvis enim ipsa appositio sequestri attentata dici non valeat, cum nullus adsit attentatorum casus, sed potius laboret vitio nullitatis, aut notoriæ injustitiæ, cuius ratione usu receptum est remedium summarissimum interdicti possessorij retinenda, quod manutentionis dicimus, etiam adversus factum iudicis, ut in hujus interdicti particulari sede advertitur infra; Adhuc tamen alterum attentatorum vitium, pro frequentiori contingentiã intrare solet, ratione celeris, ac immediatæ exequutionis intra terminum juris ad appellandum, quoniam quoties damus, ut illud sub regula prohibitive cadat, exinde sequitur, ut sit de sui natura appellabile, & consequenter attentata remaneat exequutio infra terminum appellationis, nullò verò magis post illam expresse interpositam, *dicta decis. 277. par. 10. rec. & sæpius in Rota. & in aliis Tribunalibus obtinui.*

Casus autem, in quibus eadem Curia sequestrum practicat, dictæque regulæ limitationem admittit, sunt; Primò in beneficalibus post sententiam latam favore petitoris contra possessorem, quod vulgò dicitur sequestrum in vim Clementinæ; Istud verò particularem habet sedem in sua materia beneficali, ideoque ibi in casus contingentiã videndum est; *ziti. de benefic. disc. 98.* etiam infra in relatione Curie, agendo de Auditorio Rote infra in relatione Curie disc. 32. occasione puncti, an id speciale sit in hoc Tribunali, vel potius in omni alio Iudice, vel Tribunali procedat.

Alter casus est, ubi agatur de possessione vacua, quam generalis regula est sequestrari debet; *Gregor. dec. 9. & 10. Buratt. dec. 900. in princ. & passim.* Idque ne lite pendente tertius illam invadat, seu aliis ipsis colligantibus, vel eorum futuro victori præiudicium inferatur; Ideoque, injustas & calumniosas reputari solet alterius eorum oppositio, quoniam si credit bonum jus fovere, atque victoriam sperat, ita utile negotium pro eo geri dicitur, Et si id non credit, nec sperat, ita animosum & calumniosum litigantem se declarat.

Tertius est casus, qui precedentis comes esse solet, ubi agatur de possessione attentata, quae pariter sequestranda est; *Gregor. dicta dec. 10. & 91. cum alius dicto disc. 98. de benef.* Hinc proinde, quando oppositor hanc attentatorum qualitatem neget, 8
convinci solet cum dilemmate inevitabili, quod; Aut ipse dicit possessorem esse ab eo plenam, aut vacuum; Si plenam, lites vel appellatione pendente, quando citra vitium attentatorum adipisci non potuit, ergo ex confessione resultat probatio attentorum; Et si dicit vacuum, ergo ex superius insinuat ratione, calumniosa remanet oppositio, *disc. 98. de benef. ubi concordantes.*

Quartus majoris quaestionis casus est, ubi agatur de turbida possessione, quia nempe uterque calligtans se possessorem praeferat etiam ante litem, unde propterea utraque qualitas attentatorum, vel vacui negatur; ista quoque turbiditas ac reciproca praesensio, rixas vel scandala, aliavè inconvenientia parere potest; Et tunc pariter locus est sequestro; Istoque propterea casu quaestiones facti potius quam juris esse solent, super dicta scilicet qualitate turbiditatis, quae cum dicto timore rixarum, & scandalorum copulativè requiritur; Ubi etenim clara sit unius colligantis possessio, tunc ille timor qui per colligantem de communi stylo magnificari solet, ut ita sub hoc praetextu emulum a possessione ejiciat, in nulla consideratione habetur per Judices, qui per tramites juris procedere tenentur. *Gregor. & add. dec. 9. Buratt. & add. decif. 695. Rovit. pag. 11. de feud. num. 50. Capic. laur. consult. 63. num. 73. & seqq.*

Ista siquidem sunt partes Principis, quando ex facti qualitate & circumstantiis, agnoscat ut ita 10
pro publica quiete expediat, quod propterea certam non habet regulam, cum id potius à juris regula exorbitet, atque ita (ut dictum est) remanet quaestio potius facti, & applicationis, quando scilicet possessio turbida dicenda sit, quod pariter certam ac generalem regulam recipere non potest, sed à singulorum casuum qualitate & circumstantiis pendet.

Praesertim verò turbida dici solet possessio per Rotam, quando assumpta disputatione in iudicio 11
possessorio manutentionis, ista neutri decreta fuerit, ob difficultates, an magis unum, quam alteri discernenda esset; *Cavaler. dec. 284. 474. & 507. § 24. p. 5. ver. Buratt. & add. dec. 100. & 285. & saepius.* Sive quod aliud turbiditatis probabile argumentum accedat, ut etiam advenitur infra occasione agendi de concessione vel respectivè negatione cumulationis petitorii cum possessorio, quae in casu possessionis turbidae concedenda venit, deneganda verò in casu opposito quod ea clara sit ex ibi deductis, *infra in eo discursu, in quo de possessorio manutentionis agitur.*

Adhuc tamen in casu regulae, quae cautionem, vel respectivè sequestrum ut supra prohibet, praclusum non est iudicis officium, seu prudens arbitrium 12
per aliquam provisionem, quae quamdam sequestri imaginem habeat colligantis idem titati consulere ex iusto motivo, ne iudicium reddatur elusorium, atque alterius partis praedictum irreparabile remaneat; Puta quia probabilis timor imminet dilapidationis, absque eo quod alterius partis indemnitari in casu victoriae consultum remaneat, ut frequens praxis docet in perceptione fructuum lite pendente facienda per minus idoneum, sive per eum, qui licet naturaliter idoneus, attamen est idoneitas, quae respectu illius iudicii pro non idoneitate habenda est, puta quia possideat bona extra

Statum ecclesiasticum, & in locis, in quibus non sit tutus accessus; Aut quod non sit omnino liberum exercitium iurisdictionis, ac potestatis iudicis, coram quo causa pendeat, cum similibus, potissimè verò, & clarius ubi adfit sententia petenti favorabilis, his enim causibus concedi solet sequestrum provisionale. *Cavaler. decif. 324. Bich. decif. 123. & 423. in fin. ac saepius obtinui practicum in Rotam in Camera, in Signatura & coram A.C. & advertitur apud Dunozett. dec. 923. & in casu de quo tit. decim disc. 6. & in decisione ibi allegata.*

Istud verò non est propriè tale, sicuti est in casibus 13
suprà deductis, cum solum succedat loco provisionalis cautionis, vel assicurationis iudicii, ideoque in eo intrat vulgare axioma, quod cautio est medicina sequestri, dum per cautionem illud promptè removeri potest, *Buratt. & add. dec. 105. & 95. & 653. & dicto disc. 98. de benef. ubi distinguitur.* Sive etiam per aliud aequipollens remedium, 14
simplicis inhibitionis, per quam idem obtineatur effectus, ut (ex. gr.) frequens praxis docet in locis montium, quae sub quaestione sunt, quoniam sufficit inhibitio apud Secretarium, ne resignationem admittat, atque ita fors principalis in tuto reponatur; Et quoad securitatem fructuum, sufficit inhibitio depositario, ne fructus solvat, sed penes se retineat sive in monte pietatis deponat; Ademque practicabile est in censibus & similibus iuribus; Undè propterea illa provisio, quae majorem sequestri imaginem habet, verificatur in bonis stabilitibus, in quibus oportet sequestrarium deputare.

Istaque species, quae sequestri dicitur voluntarii potius quam necessarii, non privat possessione; 15
Gregor. & add. decif. 9. Buratt. & add. dec. 126. Bich. dec. 500. & 541. Minusque illos alios parit effectus praedictos, quos parit verum sequestrum, adeò ut non inducat vitium litigiosis, neque validam alienationem impedit, nisi agatur de sequestro loco executionis.

Item pro eius remotione, opus non est expectare finem litis, vel adhibere causae cognitionem, ut 16
in formali sequestro contingit, quoniam cum cautione vel alio aequipollenti remedio, sive tractu temporis cessante causa illius oppositionis, promptè removeri potest, etiam cum alio decreto provisionali, ex regula quod unumquodque vinculum dissolvi possit eodem modo quo adjectum est, *dicto disc. 98. de benef. ubi distinguitur, & saepius obtinui practitari pluresque de super habentur decisiones.*

Super sequestrario quaestiones, quoque audiri solent, cum scilicet contra eum competat processus 17
executivus, atque affirmativa est probabilior cum depositario affimiletur, *Cavaler. dec. 291. in fin. add. ad Buratt. dec. 515. in fin.*

Est autem munus voluntarium potius quam necessarium juxta unam opinionem, quae magis recepta videtur, sed postquam est acceptatum recusari non potest sine iudicis licentia, *Vestr. & add. lib. 7. c. 2. Inrag. de retr. convent. §. 4. gl. 7.*

Salarium quoque de jure petere non potest, sed solum refectionem expensarum, & damnorum, *Tiz. 19
raquel. & Vestr. ac add. ubi supra, Coccin. decif. 1535.* Verum in hoc Tribunalium & locorum stylo est deferendum.

Reputatur administrator, ideoque ubi administratio, ita exigat, librum conficere tenetur aliaque gerere quae legali administratori incumbunt, *add. ad Buratt. dec. 545. num. 9. ubi multos refert.*

Non

Non allegatur suspectus *Duran. dec. 149. num. 5.* Etque existente non solvendo, iudex qui deputavit, tenetur, sed in subsidium iuxta regularem Magistratum obligationem. *Rot. dec. 689. num. 1. & 2. p. 1. recent.*

De plerisque aliis ad materiam sequestri faciendis agitur in sede beneficii occasione sequestri beneficiorum, *dicto disc. 98. de benef.*

Item de cautione de iudicio Sisti, vel assecurationis iudicii, aut expensarum, an intelligenda sit pro ea instantia, in qua data est, vel in aliis iudiciis, & tota causa, habetur infra agendo de expensis, ac etiam in materia crediti, & debiti. *de credito & deb. disc. 99. & 100. & infra in disc. in quo agitur de condemnatione expensarum.*

De alimentis, & sumptibus litis.

SUMMARIUM.

- 1 DE subministracione alimentorum & sumptuum pauperi colliganti.
- 2 Abbati, vel Monacho debent dari à Monasterio.
- 3 Uxori per virum.
- 4 Filio per patrem.
- 5 De clausula subministratis per ablativum absolutum.
- 6 Impedit processum cause.
- 7 De taxa, seu quantitate.
- 8 de dicta clausula per ablativum, cum alia clausula arbitrio.
- 9 Quid operetur hoc rescriptum.
- 10 De casu quod sine rescripto petantur ex solo Iudicis officio.
- 11 De stylo dandi aliquam summam in causam declarandam.
- 12 De requisitis necessariis pro his alimentis.
- 13 De illo paupertate.
- 14 De illo boni juris per sententiam.
- 15 Etiam sine sententia per solam decisionem, vel alium gustum.
- 16 An debeantur in iudicio particulari.
- 17 De causa status inter Monasterium, & Monachum, vel patrem & filium.
- 18 Mulieri vir, vel ejus pater debet alimenta pendente lite super matrimonio.
- 19 Pauper pauperi non tenetur.
- 20 An restituantur, vel impententur.
- 21 An tutor pupillo pendente redditione rationum.
- 22 De debitis per creditorem debitori carcerato.
- 23 Generaliter quod sit materia arbitraria non habens regulam certam.

DISC. XIV.

1 SOlet item una Partium, sub pretextu paupertatis, ac insufficientiæ eius virium ad litem submittendam, petere ab altera colligante subministracionem alimentorum, & sumptuum litis, ex quadam juris dispositione, ita inducta, ne pauper à potente, qui eius bona vel jura occupat, ac detinet, opprimatur, ideoque dicitur privilegium, quod conceditur petitori, adversus possessorem bonorum, quæ petitor ad se spectare prædat, sive adversus denegantem illud jus, vel statum, quo non controverso, de consequenti resuleret ipsius petitoris sustentatio. Ut (ex gr.) in monacho contentente de statu monastico, cum Abbate, vel cum Monasterio, à quo expulsus reperitur, vel Abba-

ti, seu Abbatissæ litiganti super Prælatura, *Buratt. disc. 615. & 756.* Ac etiam in uxore expulsa à viro, sub pretextu nullitatis matrimonii, vel ex alia causa, quæ matrimonium, vel eius effectus concernat, *apud Bich. decis. 82. Royas decis. 422.* Aut in filio contentente cum patre, *Buratt. decis. 756.* cum similibus.

Quatenus itaque pertinet ad praxim Curie pluribus modis de hoc agi solet; Primò nempe, quando ille, qui præten dit alimenta à colligante, in Rota, vel coram alio J udice, ut desuper effugiat disputationes coram ipso J udice habendas, adeat Signaturam Gratiæ, vel Justitiæ, atque in ipsa prima provisione, vel in causa progressu super huiusmodi subministracione rescribi obtineat præcisè, cum clausula scilicet *subministratis, &c.* Et tunc coram J udice causæ, cui commissio, vel rescriptum dirigitur, nulla cadit disputatio super puncto, an hæc alimenta debeantur, necne, cum ista clausula concepta per ablativum absolutum, importet Principis decretum decisivum, ideoque partes J udicis, absque aliqua cognitione consuetorum requisitorum, de quibus in una, vel altera Signatura cognitum, vel actum sit, sunt in exequendo. *Merlin. decis. 7. & Royas dicta decis. 422. & sequens.*

Quinimò, cum ablativus absolutus importet conditionem, ideoque rectè ille, cuius favore rescriptum prodiit, se opponit, ut in causa procedi non valeat, nisi prius ista conditione adimpleta, eique parito, cum ita suspendatur aliàs iurisdictionis, *infra in eo disc. in quo agitur de processu in causis pensionum, & alibi.*

Quare disputationes, quæ desuper haberi solent in Rota, vel coram aliis J udicibus, percipiunt taxam, seu quantitatem, super qua, certa regula statui non potest, cum generaliter materia alimentorum reposita sit in J udicis arbitrio, regulando ex facti qualitate, & circumstantiis, pro qualitate scilicet personæ, & loci, ac etiam bonorum vel iurium, sint in lite, ad proportionem fructuum ipsius rei, non autem si de re infructifera agatur. *Buratt. decis. 906. ubi add. & ad dec. 15. & 707. decis. 398. in fin. par. 13. rec. & in aliis, in quibus de materia ut infra.*

Alter disputationis modus est, quando pariter una, vel altera Signatura rescribit de hac subministracione, non quidem præcisè, cum dicta clausula *subministratis*, sed cum clausula *arbitrio, &c.* Et tunc disputatur coram J udice, etiam de ipsa substantia subministracionis, ac de eius requisitis, quasi quod commissio intelligenda sit prout de jure; Sive quod de hoc in commissio non ageretur, sed subministratio peteretur ex dispositione juris.

Illæ verò dignoscuntur differentiæ, vel effectus, ob quos illud rescriptum alicuius majoris operationis remanet; Primò nempe, ut ille, qui subministracionem petit, rectè se opponere valeat, quod de hoc ante omnia disputetur, ut præsertim Rota praxis docet; Et secundo quod ista clausula *arbitrio, &c.* Licet intelligenda veniat prout de jure; Attamen, ne omnino inanis remaneat juris rigorem in aliquo temperat, sive de illo relaxat, ut propterea circa justificationem requisitorum, ea non adeo concludens, ac rigorosa requiratur; Ex vulgari, & frequenti axiomate, quod arbitrium aliquid relaxat de juris rigore, ut in omni materia habetur.

Tertius modus est, quando huiusmodi commissio, vel rescripto cessante, ista subministratio petatur ab ipso J udice, coram quo causa pendet, ex dispositione juris; Et tunc formalis disputatio super